

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.185/2024/12.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. december 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

ÍTÉLETET

A kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2024. március 20. napján kihirdetett 13.B.89/2022/14. számú ítéletét megváltoztatja.

A Terhelt1 vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 6 (hat) évre, a közügyektől eltiltás tartamát 7 (hét) évre emeli.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy Terhelt1 vádlott személyazonosító okmányának száma okmányszám

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2024. március 20. napján kihirdetett 13.B.89/2022/14. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] és gyógyszerhamisítás büntette [Btk. 185/A. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat] miatt 4 év 6 hónap fegyházbüntetésre, 450 000 Ft pénzbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben 20 000 Ft vagyonekobzást rendelt el, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a kiszabott szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. Rendelkezett továbbá a vádlott által előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött idő beszámításáról, a pénzbüntetés átváltoztatási kulcsáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről is.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében, a vádlott és a védő felmentés érdekében jelentett be joghatályos fellebbezést.

[3] Az ügyész fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság nem a súlyuknak megfelelően értékelte a büntetéskiszabási körülményeket, mivel az enyhítő körülmények nem indokolják az enyhítő szakasz alkalmazását. A vádlott a korábban vele szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének lejártát követően rövid idő elteltével követte el a bűncselekményt, és „alappal feltehető, hogy jóval korábban is végzett ilyen cselekményeket”, ami – az ügyész álláspontja szerint – arra utal, hogy a korábbi ítéletnek csekély volt a visszatartó ereje.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2024. május 24. napján kelt BF.393/2023/5. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság indokolatlanul alkalmazta az enyhítő szakaszt, az így kiszabott büntetés nem tükrözi a vádlott által elkövetett két büntett együttes tárgyi súlyát és a bűnismétlő vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességet. Erre figyelemmel az ügyészség arra tett indítványt, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, és a vádlottal szemben az enyhítő szakasz mellőzésével súlyosabb szabadságvesztés és közügyektől eltiltás büntetést szabjon ki.

[5] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság több okból is törvénysértő módon használta fel a vádlottal szemben elrendelt lehallgatás során keletkezett iratokat. Először is hivatkozott arra, hogy a vádlott és élettársa, tanú17 között lefolytatott beszélgetés a Be. 254. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján nem használható fel bizonyítékként. Másodszor pedig álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indítvány nélkül, hivatalból szerezte be az előkészítő eljárás során elrendelt lehallgatás iratanyagát, ezzel átvette az ügyész szerepét, amit alapelvi rendelkezés tilt. Harmadsorban azt kifogásolta, hogy a védelemnek nem volt lehetősége előzetesen megismerni a törvényszék által beszerzett iratokat, ami a védekezéshez való jog sérelmét eredményezte. E körben felhívta az alkotmánybírósági gyakorlatot, amely szerint a védekezéshez való jog kiterjed az iratmegismerés jogára is, és ennek sérelme alapvető jogsérelem, ami az ítélet hatályon kívül helyezését vonja maga után. Mindezek alapján a védő arra tett indítványt, hogy az ítéltábla a lehallgatás során keletkezett okiratok bizonyítékként történő felhasználást mellőze.

[6] A védő kifogásolta továbbá, hogy a vádlott lakásában tartott kutatás során készített fényképfelvételek nem szerepeltek a nyomozati iratokban, és ezt az elsőfokú bíróság úgy pótolta, hogy a nyomozó hatóság egyik tagjának telefonjáról a kihallgatás során lementette a fényképeket. Ezeket nem bocsátotta a védelem rendelkezésére, hanem a tárgyaláson rögtön levétítette őket, és ezzel ismételten megsértette a terhelt védelemhez való jogát. Hivatkozott a védő arra is, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott terhére értékelte azt a tényt, hogy a nyomozás során nem tett vallomást. Ezzel szemben a vádlottnak joga van a hallgatáshoz, így az általa tett vallomás elfogadhatóságát nem befolyásolhatja az, hogy mikor élt a vallomástétel jogával. Ezzel az elsőfokú bíróság megsértette a vádlott hallgatási jogát és a vallomástétel

időpontjához fűződő jogát is. Egyebekben a vádlott részletes és mindenre kiterjedő vallomását érdemben tényszerűen cáfolni nem lehetett, az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét közvetett bizonyítékok alapján állapította meg, amelyek azonban nem képeznek zárt láncolatot.

[7] A másodfokú eljárásban tartott nyilvános ülésen a védő perbeszédét az írásbeli fellebbezésével lényegében egyező tartalommal adta elő, de ahhoz számos kiegészítést is fűzött. Így hivatkozott arra, hogy a Pécsi Ítéltábla gyakorlatában a kábítószer-kereskedelem kizárólag akkor állapítható meg, ha a fogyasztókat is fel tudta deríteni a nyomozás. Jelen ügyben ilyenre nem került sor annak ellenére, hogy a nyomozó hatóság egy éven keresztül közel 100 ismerőst hallgatta ki a vádlottnak. Több okból is kifogásolta a kutatási jegyzőkönyv hitelességét: a beszerzett fényképek hitelessége nem bizonyított, a jegyzőkönyvbe olyan vádlotti nyilatkozat került bele, ami nem hangzott el, a jegyzőkönyv adatai ellentétesek az elsőfokú ítélettel, továbbá a lefoglalt drog nem a tárolóban volt, hanem egy zárt szekrényben. Az előkészítő eljárás iratai kapcsán kifejtette, hogy az ügyész ezeket a bizonyítékokat nem hivatkozta a vádiratban, így azok nem releváns bizonyítékok – ahogy azt az Alkotmánybíróság a 3378/2024. (X. 18.) AB határozatban is kifejtette. Márpedig az ilyen bizonyítékokat a Be. 246. §-a alapján az eszközalkalmazás lezárását követő 30 napon belül meg kellett volna semmisíteni. Mivel ez nem történt meg, a kérdéses bizonyítékok kirekesztése indokolt.

[8] A védő hivatkozott továbbá a körben a 3360/2023. (VII. 19.) AB határozatra is annak alátámasztására, miért volt törvénysértő a lehallgatási anyag tárgyalás anyagává tétele anélkül, hogy azokat a védelem előzetesen megismerhette volna.

[9] A védő álláspontja szerint az előkészítő eljárás során beszerzett bizonyítékok kirekesztését követően a vádlottat terhelő bizonyíték nem marad, e körben előadott érvelése az elsőfokú bíróság előtt elmondott perbeszédével lényegében megegyezett.

[10] Mindezek alapján a védő arra tett indítványt, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel.

[11] A vádlott felszólalásában és az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában ártatlanságát hangsúlyozta.

[12] Az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezése eredményre vezetett.

[13] Mivel az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és védője a tényállást is támadó fellebbezést jelentett be, a felülvizsgálat terjedelme a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű volt, vagyis az kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására,

a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására is.

[14] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat túlnyomórészt betartva folytatta le az eljárást, sem feltétlen, sem relatív hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem követett el.

[15] A védő kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság hivatalból szerezte be az előkészítő eljárás során keletkezett iratanyagot, és ezzel – érvelése szerint – megszegte az eljárási feladatok megoszlását rögzítő alapvető rendelkezéseket.

[16] A Be. 5. §-a szerint a büntetőeljárásban a vád, a védelem és az ítékezés elkülönül. Ezzel áll szoros összefüggésben a Be. 164. §-a, amely a bizonyítás általános szabályai között rögzíti, hogy a vád bizonyításához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló bizonyítási eszközök rendelkezésre bocsátása, illetve beszerzésének indítványozása a vádlót terheli, a bíróság a tényállás tisztázása során bizonyítékot indítvány alapján szerez be, ennek hiányában a bíróság bizonyíték beszerzésére és megvizsgálására nem köteles [Be. 164. § (1)-(3) bekezdések].

[17] A hivatkozott normák elemzését az Alkotmánybíróság a 20/2020. (VIII. 4.) AB határozatban végezte el. A határozat [86] bekezdése szerint abból kell kiindulni, hogy a bíróság a döntését valósághű tényállásra alapítja [Be. 163. § (2) bekezdés], és a valósághű tényállás felderítése szolgálat legitim indokot ahhoz, hogy a bíróság – akár a vádlói, akár a védői inaktivitást korrigálva – indítvány nélkül szerezzen be és vizsgáljon meg bizonyítási eszközt, és azt felhasználja a tényállás megállapításához. A bíróság hivatalbóli bizonyítási tevékenységének ugyanakkor legfőbb korlátja annak célhoz kötöttsége azáltal, hogy kizárólag a valósághű tényállás megállapítására irányulhat. Ezért határozata [95] bekezdésében megállapította az Alkotmánybíróság, hogy a Be. 164. § (1)–(2) bekezdései, valamint a Be. 164. § (3) bekezdése a főszabály és a kivétel szabály viszonyrendszerében értelmezhetők. Főszabály tehát, hogy a büntetőeljárásban a vádló bizonyítási kötelezettsége az elsődleges, és a bíróság a tényállás tisztázása során bizonyítékot indítvány alapján szerez be. Kivételesen ugyanakkor, méghozzá a valósághű tényállás megállapítása érdekében és az eljárási alapelvek érvényesítése mellett, a bíróság indítvány hiányában is intézkedhet bizonyíték beszerzése iránt. Így tehát az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel az elsőfokú bíróság eljárása nem kifogásolható a védő által hivatkozott alapelvi okokból.

[18] A védő által hivatkozott 3378/2024. (X. 18.) AB határozat jelen ügyben nem bír semmilyen relevanciával. Ebben a döntésében az Alkotmánybíróság visszautasította a bírói kezdeményezést arra hivatkozással, hogy a Be. 246. §-a a leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szerv számára ír elő kötelezettséget az eszközalkalmazás során szerzett adatok törlésére, ezeket a szabályokat a bíróság nem alkalmazza, így bírói kezdeményezés tárgya

sem lehetnek. Az Alkotmánybíróság határozatában ezért érdemi alkotmányossági vizsgálatot nem is folytatott le, a hivatkozott jogi normát nem értelmezte.

[19] Az ítéltábla ezzel együtt is megvizsgálta, hogy a Be. 246. §-ában írt törvényi kötelezettség megszegése megállapítható-e jelen ügyben, és ha igen, annak lehet-e hatása az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékok törvényességére.

[20] A Be. 246. § (1) bekezdése három adatkör tekintetében ír elő törlési kötelezettséget: a leplezett eszközök alkalmazásának céljával össze nem függő adat mindazon személyes adat, amelyre a büntetőeljárás céljából nincs szükség, és a Be. 346. § (2) bekezdésében meghatározott adat kivételével azon adat, amelyet a büntetőeljárásban bizonyítékként nem lehet felhasználni. A védő perbeszédében előadott okfejtésből az olvasható ki, hogy álláspontja szerint az előkészítő eljárás során beszerzett adatokra a büntetőeljárás céljából nem volt szükség, mivel azok tárgyalás anyagává tételét az ügyész nem indítványozta. Ezzel szemben a kérdéses bizonyítékok tartalma alapján egyértelműen megállapítható, hogy azok a Terhelt1 terhére rótt bűncselekményekkel összefüggő adatokat tartalmaznak, így relevanciájuk nem lehet kérdéses. Ebből pedig egyenesen következik, hogy azokra a büntetőeljárás céljából szükség van.

[21] Az sem állapítható meg, hogy ezeket a bizonyítékok ne lehetne felhasználni a büntetőeljárásban bizonyítékként. Az előkészítő eljárás elrendelésére és a leplezett eszközök alkalmazására törvényesen került sor. A Be. 246. § (1) bekezdés c) pontját összeolvasva az ott hivatkozott Be. 346. § (2) bekezdésével az következik, hogy az előkészítő eljárás során keletkezett adatokat akkor kell törölni, ha a nyomozást nem rendelték el. Ez a feltétel jelen ügyben nem azonosítható, hiszen a Terhelt1 vádlottal szembeni nyomozás elrendelésére, az elfogására és a lakásában tartott kutatásra az előkészítő eljárás adatai alapján került sor. Így tehát pont akkor szegett volna eljárási szabályt a nyomozó hatóság, ha ezeket az adatok törölte volna.

[22] A védő hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság úgy tette a bizonyítás anyagává a lehallgatási anyagot, hogy azt előzetesen a védelem nem ismerhette meg. Ezt a védő a védelmi jogok olyan szintű megsértéseként értékelte, ami a kérdéses bizonyíték kirekesztését indokolja.

[23] A védő hivatkozott e körben a 3360/2023. (VII. 19.) AB határozatra, ami azonban jelen ügyben érdemi jelentőséggel nem bír. Az Alkotmánybíróság határozatában azt kifogásolta, hogy a terhelt az elsőfokú eljárás során nem kapta meg a nyomozati iratokat, és ezt a hiányosságot már csak a másodfokú bíróság pótolta (3360/2023. (VII. 19.) AB határozat [30] bekezdés). Jelen ügyben ilyen jellegű probléma nem azonosítható, ugyanis a védelem még az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás lezárása előtt hiánytalanul birtokába jutott valamennyi bizonyítéknak.

[24] Az ügyiratok tartalma alapján megállapítható, hogy a lehallgatási anyag 2023. október 11. napján érkezett meg a törvényszékre, így nem volt akadálya annak, hogy az elsőfokú bíróság lehetőséget biztosítson a védelem számára az iratok tanulmányozására még a 2023. november 30. napjára kitűzött tárgyalás megtartása előtt. Ennek elmaradása azonban eljárási szabálysértésként nem értékelhető, ugyanis a bíróság nem köteles az eljárási szereplőket minden egyes beérkezett iratról külön-külön tájékoztatni. A védelem akár távolról, elektronikus úton is betekinthez a bírósági iratokba, így minden esetben naprakész ismeretei lehetnek az utóbb beszerzett iratokról is.

[25] Ezzel együtt is rá kell mutatni arra, hogy a büntetőeljárás rendszerében a tárgyalási bizonyítás kereteit a bíróságnak legkésőbb az előkészítő ülés berekesztéséig tisztázni kell, és még a tárgyalás kitűzése előtt gondoskodnia kell a hiányzó bizonyítási eszközök beszerzéséről. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy utóbb a bíróság ne szerezhethet be bizonyítási eszközöket akkor, ha azok szükségessége a tárgyalási bizonyítás eredményéből válik világossá. Azonban ebben az esetben az eljárás akkor lehet kifogástalan, és a védelem joggyakorlása akkor biztosított teljes mértékben, ha a felmerült bizonyításról a bíróság előzetesen is tájékoztatást nyújt. Ebben az esetben lehet a védelem tisztában azzal, hogy új bizonyítási eszközök várhatók az ügyben, és a tárgyalási felkészülését is ehhez tudja igazítani – adott esetben az iratbetekintései jog gyakorlásával.

[26] Mindez azonban semmilyen kihatással nem volt az elsőfokú bíróság által lefolytatott eljárás törvényességére, hiszen a 2023. november 30. napján tartott tárgyalást a törvényszék a lehallgatási anyag ismertetését és lejátszását követően elnapolta, a tárgyalás anyagává tett iratokat a védelemnek megküldte, és a következő, 2024. március 20. napjára kitűzött tárgyaláson lehetőséget biztosított észrevételek, indítványok megtételére. Ezzel a védelmi jogok gyakorlása a lehallgatási anyaggal összefüggésben teljes mértékben biztosított volt.

[27] A védő kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság olyan beszélgetést használt fel bizonyítékként, amelyet a vádlott és az élettársa folytatott le, így az bizonyítékként nem értékelhető.

[28] Az elsőfokú bíróság ítélete [16]-[21] bekezdéseiben részletesen vizsgálta a lehallgatás során rögzített bizonyítékok felhasználhatóságát, itt írt következtetéseivel az ítéltábla is egyetértett. Így annak valóban nem volt akadálya, hogy a kábítószer-kereskedelem bizonyítására felhasználja a törvényszék ezeket az adatokat, a gyógyszerhamisítás tekintetében azonban ez törvényi akadályba ütközött. Az elsőfokú bíróság két közlemény tartalmát hivatkozta terhelő bizonyítékként, és a 01-29437-01 számú közleményről azt rögzítette, hogy a lehallgatott beszélgetést a vádlott és élettársa, tanú17 folytatta le.

[29] A védő helytállóan hivatkozott a Be. 254. § (1) bekezdés *b)* pontjára, ami szerint bizonyítékként nem lehet felhasználni a bírói engedélyhez kötött leplezett eszköz alkalmazásának eredményét, ha az érintett olyan hozzátartozó, akivel szemben a Be. 343. §-a és a Be. 357. §-a alapján bírói engedélyhez kötött leplezett eszköz nem lett volna alkalmazható. A Be. 343. § (3) bekezdése szerint az előkészítő eljárásban a bűncselekmény elkövetőjeként szóba jöhető személy hozzátartozójával szemben leplezett eszközt kizárólag az elkövetőként szóba jöhető személy hollétének, elérhetőségének megismerése céljából lehet alkalmazni. Mivel a felhasználási cél nem ez, hanem a vádlott által elkövetett bűncselekmények felderítése volt, tanú17el szemben nem lett volna helye az eszközalkalmazás elrendelésének, így a vele folytatott beszélgetés bizonyítékként nem volt felhasználható. Ezért azt a másodfokú bíróság a bizonyítékok köréből kirekesztette. Már most utal arra az ítéltábla, hogy ez a vádlott által elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette bizonyíthatóságát semmiben nem érintette.

[30] A védő a védelmi jogok megsértését vélte felfedezni abban is, hogy az elsőfokú bíróság a nyomozó hatóság által tartott kutatás során készített fényképfelvételeket az azt végző nyomozók kihallgatása során szerezte be, és azokat nyomban levetítette a tárgyaláson.

[31] Az ügyiratok tartalma alapján megállapítható, hogy a védő már az előkészítő ülésen kritikával illette a kutatási jegyzőkönyvet (6. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal), majd a 2023. június 20. napján tartott tárgyaláson csatlakozott a kutatást lefolytató rendőrök tanúkénti kihallgatására irányuló ügyési indítványhoz (10. sorszámú jegyzőkönyv 15. oldal). Így tehát a védő már a tanú kihallgatása előtt tisztában volt azzal, milyen tényekre irányul a kihallgatás, mik a tisztázandó kérdések. Az pedig a büntetőeljárásban egyáltalán nem szokatlan, hogy a tárgyaláson kihallgatott tanú bizonyítékot csatol, és azt a bíróság nyomban a tárgyalás anyagává teszi, sőt, ez a Be. 114. § (2) bekezdéséből levezethetően a célszerű és hatékony pervitel szempontjából kifejezetten támogatandó megoldás. A védelemhez való jog sérelme azért sem állapítható meg, mert a tanú kihallgatását és a fényképek levetítését követően a törvényszék a tárgyalást elnapolta, így a következő, 2024. március 20. napján tartott tárgyaláson a védelem előterjeszthette az azokkal kapcsolatos észrevételeit, indítványait. Az indokolás teljessége érdekében jegyzi meg az ítéltábla, hogy a fényképek eredetét és hitelességét illetően semmilyen észszerű kétely nem merülhet fel, így ebből a szempontból sem érheti kritika az elsőfokú bíróság eljárását.

[32] A védő kifogásolta az elsőfokú bíróság eljárását azért is, mert a bizonyítékok értékelése során megsértette a terhelt hallgatási jogát, illetve a vallomástétel időpontjához fűződő jogát.

[33] Ezek a védői kifogások tartalmilag a bizonyítékok elsőbírói értékelését támadják, ezért az ítéltábla ezen a ponton csupán annak rögzítésére szorítkozik, hogy a hallgatás jogának sérelme fel sem merülhet, hiszen a törvényszék – kifogástalanul alkalmazva az irányadó eljárásjogi rendelkezéseket – az előkészítő ülésen a vallomást megtagadó vádlotthoz még csak kérdéseket sem intézett, a tárgyaláson pedig a vádlott már tett vallomást. A „vallomástétel időpontjához fűződő jog” nem vezethető le a perrendi szabályokból, azok a

vádlott vallomástételhez fűződő jogát rögzítik [Be. 39. § (1) bekezdés *f*) pont], és ezzel összefüggésben a büntetőügyben eljáró hatóságokra azt a kötelezettséget telepítik, hogy ha a vádlott vallomást kíván tenni, annak lehetőségét biztosítani kell [Be. 183. § (2) bekezdés]. Ebből nem következik az, hogy a terhelt garanciális joga volna a vallomástétel időpontjának a megválasztása is, csupán az, hogy nem lehet lezárni a nyomozást, illetve az elsőfokú bírósági tárgyalást úgy, hogy a vallomástételi szándékát kinyilvánító terhelt kihallgatása nem történt meg. Ilyen mulasztás jelen ügyben nem tárható fel.

[34] Összességében a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a törvényi tilalom alá eső lehallgatási anyag felhasználásán túl az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem kerülhetett sor.

[35] A vádlott személyi körülményeit a másodfokú bíróság a vádlott által a másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozat és az ügyiratok tartalma alapján a következők szerint pontosítja:

– a családi vállalkozásban végzett munkája mellett recepciósként dolgozik az sportklubnál, ebből származó havi jövedelme 330 000 Ft;

– élettársa szintén a családi vállalkozásban dolgozik, havi nettó jövedelme 300-500 000 Ft;

– az elsőfokú ítélet [5] bekezdésében írt ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartama helyesen 1 év 6 hónap;

– a vádlott személyi körülményeit kiegészíti azzal, hogy őt a Települési Járásbíróság a 2023. november 28. napján kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 2.B.127/2023/5. számú ítéletével a 2021. augusztus 9. napján elkövetett pénzmosás bűntette miatt 2 év – végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetésre és 351 000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

[36] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlansági hibában nem szenved, ezért az a Be. 591. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[37] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének mindenben eleget tett, valamennyi a védelem által vitatott tény szempontjából releváns bizonyítékot a tárgyalás anyagává tett, a nyomozati cselekmények és a vádlott védekezésének ellenőrzése céljából széleskörű tanúbizonyítást folytatott le. A tárgyaláson felvett bizonyítás anyagát az elsőfokú ítéletben irathűen hivatkozta, az egyes bizonyítékok törvényességét és hitelességét ellenőrizte. A törvényes bizonyítékok bizonyító erejét egyenként is vizsgálta, majd elvégezte a bizonyítékok összevetését is. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés *d*) pontjában írtak betartásával magas színvonalon teljesítette, bemutatta a

rendelkezésre álló bizonyítékokat, és állást foglalt a tekintetben is, hogy egyes bizonyítékokat a tényállás megállapításakor mely okból fogadott vagy vetett el.

[38] A védő által benyújtott fellebbezés az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást is támadta. Az ilyen perorvoslati támadás kizárólag akkor vezethet eredményre, ha az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat hiányosan értékelte, iratellenes megállapításokat tett, tényből tényre helytelenül következtetett, vagy egyéb logikai hibát vétett. Az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége az eljárási törvény előírásainak megfelel, az általa megállapított tényállás megalapozott.

[39] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelését a vádlott védekezésének ellenőrzésére építette fel. Ennek keretében vizsgálta a mentő tanúként jelentkező tanú16 tanúvallomását, és megfelelő logikával, a releváns ügyadatok teljeskörű értékelésével foglalt úgy állást, hogy a tanú tárgyaláson tett vallomása nem tekinthető hitelesnek (elsőfokú ítélet [24]-[25] bekezdés). Azt is helyesen ismerte fel, hogy az egyéb bizonyítékok fényében a vádlott védekezése önmagában is komoly kételyeket támaszt. Ezek közül kiemelendő az a tény, hogy 1) T.J. öt hónappal a vádlott elfogása előtt halt meg (10. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal 6. bekezdés), ennek ellenére a vádlott megtartotta a felismerhetően illegális forrásból származó készítményeket, 2) tanú16tól egyszer sem kérte, hogy vigye el elhunyt testvére dolgait (12. sorszámú jegyzőkönyv 12. oldal), 3) a tárolóhoz kizárólag a vádlottnak volt kulcsa (10. sorszámú jegyzőkönyv 17. oldal 4. bekezdés).

[40] Vizsgálta a törvényszék a kokain használatára alapozó vádlotti védekezést is, ezzel összefüggésben értékelte a kutatás során lefoglalt tárgyakat, a toxikológiai szakértői véleményt és a vegyészszakértői vélemény e körben releváns megállapításait (elsőfokú ítélet [26]-[29] bekezdés). Végkövetkeztetése, amely szerint a kokain saját használatra történő felütése életszerűtlen, és a drogfogyasztásra jellemző mintázatokkal szöges ellentétben áll, a másodfokú bíróság számára is meggyőző volt. Ebből a szempontból komoly jelentősége van annak, hogy a mérlegen nem csak kokain, hanem új pszichoaktív anyagnak minősülő etil-hexedron nyomait is kimutatta a vegyész szakértő, márpedig ennek fogyasztásáról a vádlott nem számolt be. Tovább gyengíti a vádlotti védekezést az a tény, hogy a kokain alkalmi fogyasztó esetén 24-36 óra alatt ürül ki a szervezetből, és a vádlott toxikológiai vizsgálata kokainra pozitív eredményt adott. Ehhez képest vallomása szerint utoljára az elfogása előtt 1-2 héttel fogyasztott kokaint (10. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal 1. bekezdés). Látható tehát, hogy a vádlott még az általa elismert részcsелеkmény, a saját kábítószer-fogyasztása tekintetében sem tett hiteles vallomást, így az elsőfokú bíróság okkal támasztott kételyt a vádlotti védekezés hitelessége iránt.

[41] Az elsőfokú bíróság részletesen értékelte a kutatás törvényességét (elsőfokú ítélet [13] bekezdés), a kutatás során rögzített adatokat (elsőfokú ítélet [31]-[35] és [38] bekezdés), és helyesen állapította meg, hogy a helyszínen készített fényképeken látott kép magáért beszél (elsőfokú ítélet [36] bekezdés). Következtetéseivel a másodfokú bíróság is egyetértett, e körben a védő olyan körülményt nem közölt a másodfokú eljárásban, amely a törvényszék jogértelmezését és értékelő tevékenységét kétségbe tudná vonni. Kiemelendő, hogy –

szemben a védő által kifejtettekkel – a kábítószer nem zárt szekrényben volt elhelyezve, és a cigaretták, gyógyszerek és kábítószeresek együtt kerültek betárolásra a vádlott által használt tárolóban.

[42] A gyógyszerhamisítás tekintetében tanú tanúvallomása állt személyi bizonyítékként a törvényszék rendelkezésére, és annak értékelése során sem követett el hibát (elsőfokú ítélet [37] bekezdés). Ezen tények tekintetében az elsőfokú bíróság indokolása kiegészítést nem igényel, annak megismétlése pedig szükségtelen a másodfokú határozatban.

[43] Ahogy az ítéltábla már részletesen kifejtette, a lehallgatás során rögzített beszélgetések közül a törvényszék olyan közleményt értékelt terhelő bizonyítékként, amely felhasználása törvényi tilalomba ütközött. Ennek a közleménynek a kirekesztése azonban nem volt kihatással a tényállás megállapítására, mivel az az elsőfokú bíróság által egyébként is értékelt bizonyítékok alapján kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy Terhelt1 vádlott elfogása előtt kábítószerrel és illegális gyógyszerekkel kereskedett, így a tőle lefoglalt kábítószeresek és gyógyszeresek minősülő készítmények is ugyanilyen célt szolgáltak.

[44] Ezen bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a védő tévesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság csak azért tartotta hiteltelennek a vádlott védekezését, mert azt a bíróság előtt fejtette ki. A törvényszék a vádlott védekezésének értékelése során nem a vallomástétel időpontjának tulajdonított jelentőséget, hanem főként annak, hogy ez a védekezés több kétséges hivatkozást tartalmazott, továbbá hogy azt a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok több ponton is alappal cáfolják. Mindezek mellett helyesen tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság annak a körülménynek is, hogy a vádlott a védekezése előterjesztésével várt a tárgyalás időpontjáig. Ugyanis akit ezzel terhelte, azaz T.J.-nak a jóval korábbi halála miatt már semmilyen hátránya nem származhatott, ezért elemi érdeke lett volna, hogy ha ez igaz, nyomban, mihelyst a nyomozó hatóság – állítása szerint valószínűleg – őt gyanúsította meg általa el nem követett súlyos bűncselekményekkel, előhozakodjon az illegális szerek valódi tulajdonosának megjelölésével. Hogy ezt nem tette meg, a védekezése hitelessége alappal kérdőjeleződött meg, és azt – ahogyan az elsőfokú bíróság hibátlan logikai érveléssel levezetve rámutatott – az általa értékelés alá vont további bizonyítékok ténylegesen meg is döntötték.

[45] Így tehát a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége irathú adatokon alapult, az teljes volt és annak során a törvényszék logikai hibát nem vétett. Erre figyelemmel a részbeni megalapozatlanságra és ezen keresztül felmentésre irányuló védői fellebbezés a felülmérlegelés tilalma folytán nem vezethetett eredményre a másodfokú eljárásban.

[46] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelt1 vádlott bűnösségére, és a cselekmények minősítése is kifogástalan. A védő perbeszédében hivatkozott arra, hogy a Pécsi Ítéltábla gyakorlata következetes abban, hogy kizárólag akkor

állapítja meg a terhelt bűnösségét kábítószer-kereskedelem büntetében, ha a nyomozó hatóság a fogyasztók személyét is felderítette. Először is rögzítendő, hogy a másodfokú bíróságot más ítéltábla döntése nem köti, kötőereje kizárólag a Kúria bizonyos határozatainak van. De ettől függetlenül sem ismert az ítéltábla előtt olyan következetes bírói gyakorlat, amely a védő által hivatkozott bizonyítékértékelési elvet ilyen szigorúan érvényesítené. A Fővárosi Ítéltábla az 1/2007. BJE határozat azon – kötelezően alkalmazandó – iránymutatása szem előtt tartásával jár el, amely szerint a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése már önmagában is befejezett tettesi cselekmény (1/2007. BJE határozat IV. pont). Jelen ügyben erről van szó, így az elsőfokú bíróság által adott jogi minősítés is helyes.

[47] A bünteteskiszabási körülményeket az elsőfokú bíróság szinte hiánytalanul vette számba, e körben csupán kisebb pontosításokra volt szükség.

[48] A védő hivatkozott arra, hogy a vádlott a vele szemben folyamatban levő másik büntetőeljárás hatálya alatt követte el a bűncselekményt, de az már 14 éve folyamatban van, így nem arról van szó, hogy a vádlott sorozatban követne el bűncselekményeket úgy, hogy az előző büntetőeljárás végét be sem várja. Ezzel az érveléssel szemben az 56. BK vélemény kizárólag magának a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés tényének tulajdonít jelentőséget, annak tartama, a tárgyat képező bűncselekmény jellege, de még az eredménye sem bír semmilyen jelentőséggel, magából a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetésből a vádlott fokozott társadalomra veszélyességére lehet következtetni (56. BK vélemény II.2. pont).

[49] Az elsőfokú bíróság a vádlott javára értékelte azt a tényt, hogy egy évig letartóztatásban volt, majd nyolc hónapig bűnügyi felügyelet hatálya alatt állt. A bírói gyakorlatot rögzítő 56. BK vélemény ilyen enyhítő körülményt nem ismer, a kényszerintézkedéseknek kizárólag az időmúlással összefüggésben tulajdonít jelentőséget (56. BK vélemény III/10. pont). Ezért az ítéltábla úgy korrigálja az enyhítő körülmények számbavételét, hogy a vádlott elfogása óta eltelt közel 3,5 év a vádlottal szemben elrendelt személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedésekkel együtt értékelve már a vádlott javára értékelendő.

[50] Ezzel a további enyhítő körülménnyel együtt sem tudott azonosulni a másodfokú bíróság azzal az elsőbírói állásponttal, amely szerint az enyhítő körülmények nyomatéka indokolja az enyhítő szakasz alkalmazását. Az kétségtelen, hogy a vádlott által elkövetett kábítószer-kereskedelem relatív tárgyi súlya viszonylag csekély, hiszen az irányadó mennyiség a jelentős mennyiség alsó határát kisebb mértékben haladja meg, a kábítószereket lefoglalták és a kereskedelmi tevékenység időtartama sem tekinthető jelentősnek. Azonban ezek a tények csupán a középértéktől lefelé történő eltérést indokolják, az enyhítő szakasz alkalmazását nem, minthogy nagy nyomatékka a terhére jelentkezik emellett a másik bűncselekmény tárgyi súlya, a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés és a vádlott büntetett előélete is. Ezekkel a körülményekkel szemben nem mutathatók fel olyan enyhítő tényezők, amelyek alapján arra lehetne következtetni, hogy a büntetési tételkeret alsó határa is túl szigorú lenne.

[51] A súlyosításra azonban az a minden ténybeli alapot nélkülöző ügyészi érvelés nyilvánvalóan nem szolgálhatott, hogy a vádlott feltehetően már a tényállásban megjelölt időszakot megelőzően is végezhetett illegális szerekkel kapcsolatos tevékenységét. Ettől eltekintve a fent hivatkozott okokból a másodfokú bíróság egyetértett az ügyészség fellebbezésével, ezért a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamát is emelte.

[52] Az elsőfokú bíróság a végrehajtási fokozatról, a feltételes szabadság legkorábbi időpontjáról, a pénzbüntetésről, a vagyonek kobzásáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről a törvénynek megfelelően rendelkezett.

[53] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg annak törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – a vádlott személyes adataiban bekövetkezett változás átvezetése mellett – helybenhagyta.

[54] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. december 13.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

dr. Ignác György s. k.,

dr. Cserni János s. k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2024. március 20. napján kelt 13.B.89/2022/14. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.185/2024/12. számú ítéletében írt változtatásokkal 2024. december 13. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. december 13.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Takácsné Veres Tünde

bíróági ügyintéző